

§ 20

Djøf Dokumentation

Debatten om
grænseoverskridende
adfærd fylder mere
– og det er positivt

Djøfs analysepublikation er opkaldt efter Folketingets §20-spørgsmål. Her stiller folketingsmedlemmerne drillende og dybsindige spørgsmål til ministrene. I Djøfs §20-publication ser vi bort fra drillerierne og stiller kun spørgsmål, der flytter samfundet frem. Målet er at kvalificere den politiske debat gennem dybdegående og dagsordenssættende analyser. Du kan derfor dykke ned i samfundstendenser, når vi den 20. i hver måned udgiver §20 – Djøf Dokumentation.

Introduktion

#Metoo, som internetfænomen og global bevægelse, så for alvor dagens lys i 2017 og satte effektivt fokus på, hvordan køn er integreret i magtstrukturer og genstand for magtudøvelse bl.a. i form af hverdagssexisme og seksuel chikane i arbejdslivet. Tre år senere blev #Metoo-debatten genaktiveret i Danmark, da Sofie Linde holdt sin berømte tale i august 2020 ved den årlige Zulu Galla Awards.

I spotlyset fra scenen, foran et stort publikum og med kameraer rullende, berettede Sofie Linde om sin hverdag som ung medarbejder i DR. En beretning som vakte forbløffede gisp, da Sofie Linde fortalte om at blive truet til seksuelle ydelser af en magtfuld tv-person. Det blev startskuddet til en tsunami af vidnesbyrd i en lang række brancher, om især kvinders oplevelser med nedsættende tale, udelukkelse og forbigåelse, chikane og seksuelle overgreb i arbejdslivet såvel som i frivillige foreninger og diverse organisationer.

De mange vidnesbyrd væltede frem på tværs af brancher, sektorer og faggrupper. Alt fra mediehuse til hospitalsvæsenet, restaurations-, film- og advokatbranchen samt politiske partier måtte sande, at ligestillingen stadig halter. Det har skabt en ny kollektiv erkendelse af, at vi ikke er nået så langt med ligestilling mellem mænd og kvinder i Danmark, som vi ellers har fortalt hinanden.

#Metoo-bevægelsen har derfor skabt et fornyet fokus på, at der kan – og skal – gøres langt mere for at sikre, at alle, både mænd og kvinder, har et godt og udviklende arbejdsliv, som er fri for sexisme og grænseoverskridende adfærd.

Denne undersøgelse går tættere på befolkningens syn på ligestilling med fokus på seksuel chikane og grænseoverskridende adfærd. Undersøgelsen viser, at befolkningen følger med i debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd. En debat som befolkningen byder velkommen. Samtidig viser analysen, at det øgede fokus har givet anledning til, at flere reflekterer over deres egen adfærd.

Undersøgelsen viser:

- > Otte ud af ti har i nogen, høj eller meget høj grad fulgt debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd.
- > Over en tredjedel (37%) er helt eller delvist enige i, at de inden for det seneste år er blevet mere opmærksomme på at undgå at overskride andres grænser.
- > Halvdelen mener, at de i høj eller meget høj grad er opmærksomme på egen adfærd. En større andel af kvinder end mænd er i høj grad opmærksomme.
- > Tre ud af fire er enige i, at det er positivt, hvis folk det seneste år er blevet mere opmærksomme på at undgå at overskride andres grænser. Færre end hver tiende er uenige.
- > Særligt kvinder synes, at det er positivt, at folk er mere opmærksomme på at undgå at overskride andres grænser. 83% af kvinderne og 69% af mændene er enige i, at større opmærksomhed på grænseoverskridende adfærd er positivt.

Djøf mener:

- > #MeToo har flyttet dagsordenen om seksuel chikane fra at være en debat om, hvorvidt der overhovedet er et problem til at være en debat om, hvordan vi løser problemet. Og det er særdeles positivt at få gjort op med en samfundsmæssig tendens til at se seksuel chikane som et individuelt problem. Vi må nødvendigvis rette fokus på den kultur og de strukturer, som muliggør krænkelser.
 - > Det er helt afgørende, at vi i Danmark fortsætter den vigtige samtale, som #Metoo har givet anledning til. Samtalen har sat fokus på samfundets normer og kultur, særligt i forhold til hverdagssexisme og seksuel chikane i arbejdslivet, som inden #Metoo var et underbelyst og tabubelagt emne.
 - > Det øgede fokus på omgangsform og (misbrug af) magt har potentiale til at skabe kulturforandringer i form af sundere og mere respektfulde samværsformer, relationer og et mere ligestillet arbejdsmarked. Det hilser vi kærkomment og velkomment.
-

Indhold

Øget fokus på sexisme og grænseoverskridende adfærd	6
Opmærksomhed på egen adfærd	9
Metode	11

Øget fokus på sexisme og grænseoverskridende adfærd

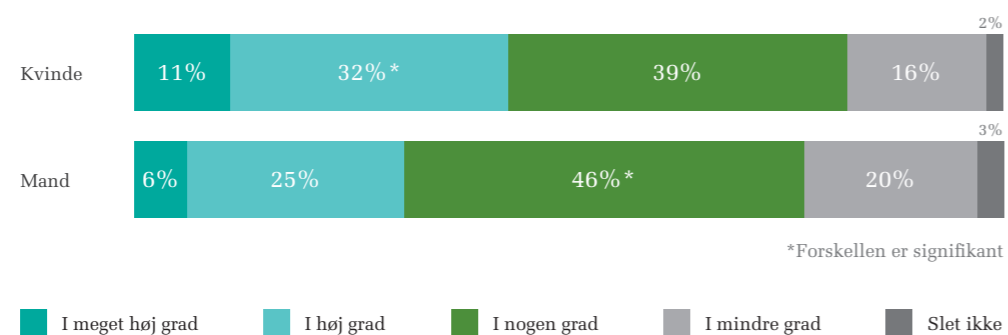
Otte ud af ti danskere har i nogen, høj eller meget høj grad fulgt med i debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd. Kun 3% har slet ikke fulgt med.

Tabel 1: I hvilken grad har du fulgt med i debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd?

	Antal	Procent
I meget høj grad	88	9%
I høj grad	288	29%
I nogen grad	425	42%
I mindre grad	182	18%
Slet ikke	26	3%
Ved ikke	0	0%

Der er forskel på, hvor meget mænd og kvinder har fulgt med. 43% af kvinderne har i høj eller meget høj grad fulgt med i debatten, mens det gælder for 31% af mændene.

Figur 1: I hvilken grad har du fulgt med i debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd, fordelt på køn

Der er også forskel på tværs af aldersgrupper. 47% af dem, som er mellem 18 og 29 år, har i høj eller meget høj grad fulgt med i debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd. Anderledes er det blandt aldersgruppen fra 50 til 69 år, hvor knap hver tredje i høj eller meget høj grad har fulgt debatten.

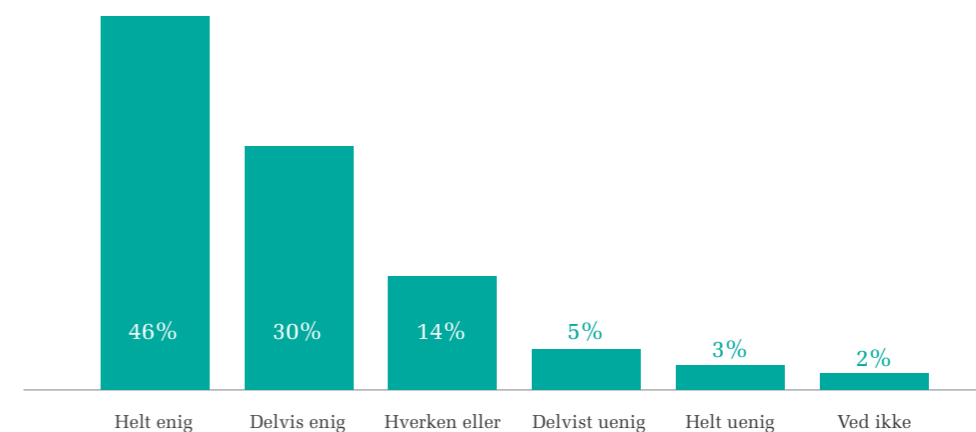
Tabel 2: I hvilken grad har du fulgt med i debatten om sexisme og grænseoverskridende adfærd, fordelt på alder

	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år >
I meget høj grad	10%	6%	7%	11%	7%	11%
I høj grad	37%*	30%	30%	21%	21%	30%
I nogen grad	38%	40%	38%	43%	49%	45%
I mindre grad	13%	21%	19%	23%	22%	12%
Slet ikke	2%	4%	5%	2%	1%	2%
Ved ikke	0%	0%	0%	0%	0%	0%

*Signifikant højere end 50-59 og 50-69 år

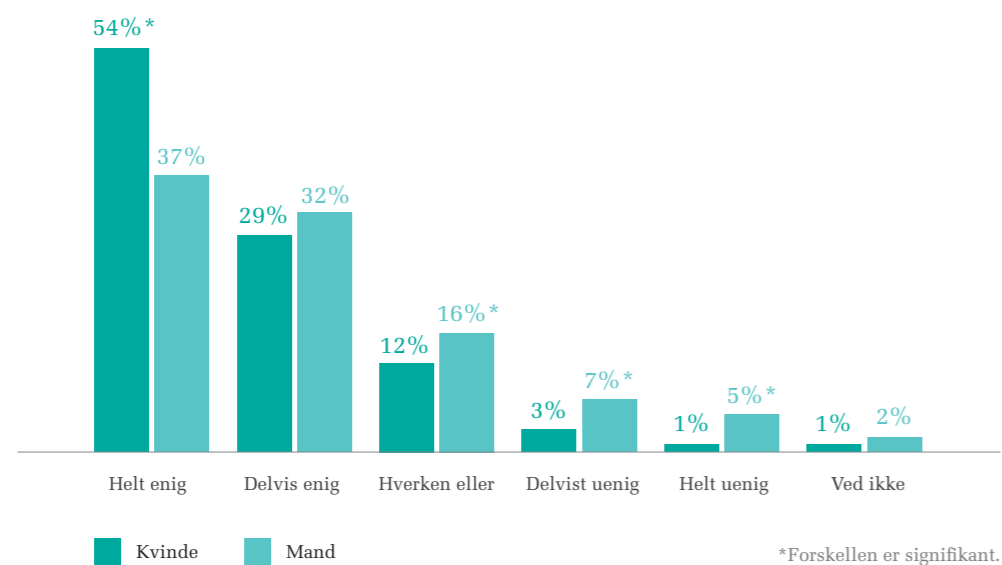
Tre ud af fire er enige – og næsten halvdelen er helt enige i, at det er positivt, hvis der er kommet et øget fokus på at undgå at overskride andres grænser. Kun 8% er helt eller delvist uenige i, at det er positivt med øget fokus på grænseoverskridende adfærd.

Figur 2: Jeg synes, at det er positivt, hvis folk generelt set er blevet mere opmærksomme på at undgå at overskride andres grænser, end de var for et år siden.

Der er dog betydelige forskelle kønnene imellem. Over halvdelen af kvinderne (54%) er helt enige i udsagnet, mens det samme gælder for godt hver tredje mand (37%). Samtidig er der flere mænd end kvinder, der erklærer sig både helt og delvist uenige. 12% af mændene angiver ligefrem, at de er helt eller delvist uenige i, at det er positivt, at der er større opmærksom på at undgå at overskride andres grænser.

Figur 3: Jeg synes, at det er positivt, hvis folk generelt set er blevet mere opmærksomme på at undgå at overskride andres grænser, end de var for et år siden, fordelt på køn.

Opmærksomhed på egen adfærd

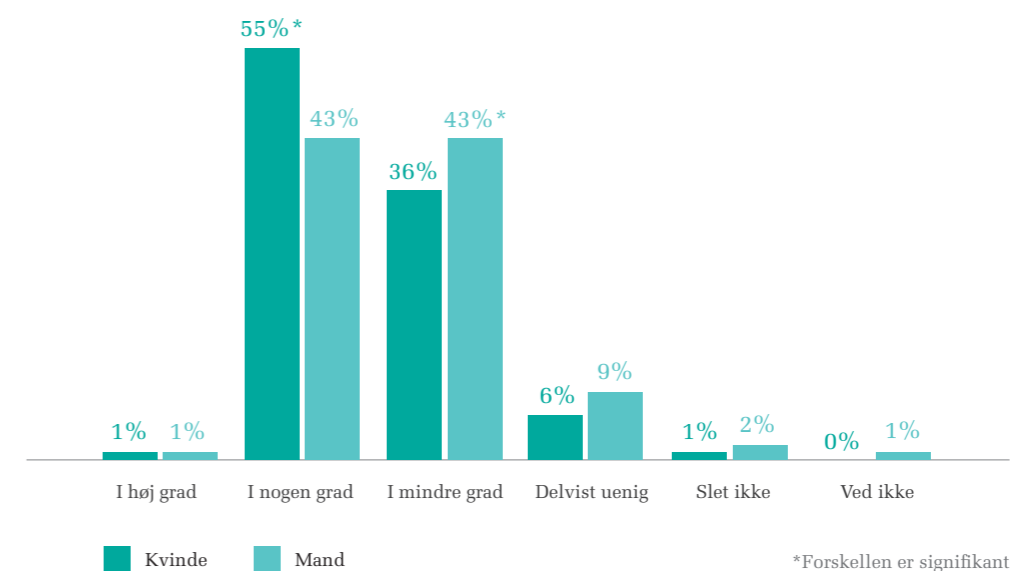
Der er også spurgt til i hvilken grad, man selv er opmærksom på, hvordan man opfører sig, så man undgår at overskride andres grænser. Meget få, kun én procent, er i meget høj grad opmærksomme på, at deres opførsel ikke overskrider andres grænser. Samtidig er næsten halvdelen, 49%, i høj grad opmærksomme på egen opførsel. Relativt få, hver tiende, er i mindre grad eller slet ikke opmærksomme på deres egen opførsel.

Tabel 3: I hvilken grad er du opmærksom på, hvordan du opfører dig for ikke at overskride andres grænser?

	Antal	Procent
I meget høj grad	13	1%
I høj grad	494	49%
I nogen grad	398	39%
I mindre grad	78	8%
Slet ikke	19	2%
Ved ikke	6	1%

Der er kun mindre forskelle på køn, men lidt flere kvinder (55%) end mænd (43%) er i høj grad opmærksomme på deres egen adfærd.

Figur 4: I hvilken grad er du opmærksom på, hvordan du opfører dig for ikke at overskride andres grænser? Fordelt på køn

Der er også forskelle, når der opdeles på alder. Det er særligt den ældre del af befolkningen, der er opmærksomme på egen opførsel. Seks ud af ti i alderen over 60 år er i høj eller meget høj grad opmærksomme på deres egen opførsel, mens det kun gælder fire ud af ti blandt de 18 til 29-årige.

Tabel 4: I hvilken grad er du opmærksom på, hvordan du opfører dig for ikke at overskride andres grænser? Fordelt på alder.

	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år >
I meget høj grad / i høj grad	39%	49%	45%	50%	61%*	60%*
I nogen grad	50%*	38%	41%	42%	31%	33%
I mindre grad	9%	10%	12%	4%	6%	5%
Slet ikke	1%	3%	2%	3%	1%	2%
Ved ikke	1%	0%	0%	1%	0%	1%

*Signifikant højere end 18-29 år. *Signifikant højere end 60-69 og 70+ år

Mange oplever, at de er blevet mere bevidste om deres opførsel inden for det seneste år. Mere end hver tredje er helt eller delvist enige i, at de inden for det seneste år er blevet mere opmærksomme på at undgå at overskride andres grænser. Dog er næsten hver fjerde helt eller delvist uenige i, at de er blevet mere opmærksomme inden for det seneste år.

Tabel 5: Jeg er inden for det seneste år blevet mere opmærksom på at undgå at overskride andres grænser

	Antal	Procent
Helt enig	124	12%
Delvis enig	249	25%
Hverken/eller	386	38%
Delvist uenig	77	8%
Helt uenig	163	16%
Ved ikke	11	1%

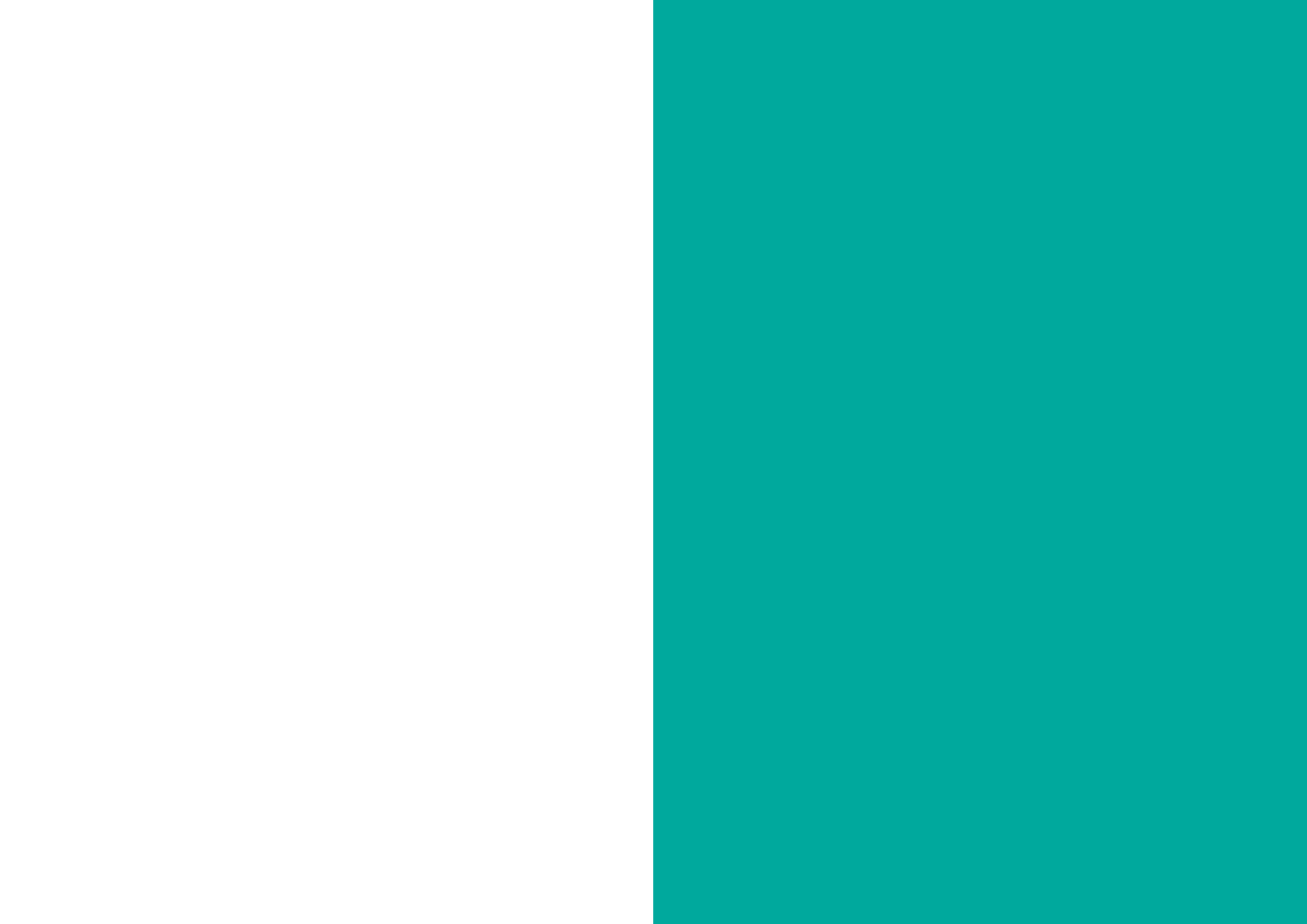
Metode

Der er indsamlet data af Megafon for Djøf. Dataindsamlingen foregik fra den 20. til 23. august 2021. Målgruppen for undersøgelsen er danskere i alderen 18 år eller derover. Der er gennemført i alt 1.008 interview. For repræsentativitet er data vægtet på køn, alder, område og parti.

Der er følgende fordeling på baggrundsvariablene (vægtede data).

Tabel 6: BaggrundsvARIABLE

	Antal svar	
Hvad er dit køn?	Kvinde	510
	Mand	498
	I alt	1008
Hvad er din alder?	18-29 år	196
	30-39 år	151
	40-49 år	160
	50-59 år	172
	60-69 år	144
	70 år >	185
	I alt	1008

Djøf
Gothersgade 133
1123 København K
Telefon: 3395 9700
djof.dk